

Mitä tulisi tietää maatalouden datataloudesta.

Liisa Pesonen, Luke

Datastrategia

EU:n datastrategialla eurooppalaisten arvojen mukainen datatalous – kokonaisvaltainen kestävyys: talous – ympäristö – sosiaalinen hyvinvointi

- 'Euroopan datastrategian tavoitteena on viedä EU datavetoisen yhteiskunnan eturiviin. Datan sisämarkkinat mahdollistavat datan vapaan liikkumisen EU:ssa ja eri alojen välillä, mistä hyötyvät yritykset, tutkijat ja julkishallinnot.'
- 'Digikompassin tavoitteena on olla työkalu digitalisaatiokehityksen johtamisessa yli yhteiskunnan eri sektorien.'
- Julkiset palvelut, osaaminen, pk-yritysten digitalisoituminen ja tekniset infrastruktuurit, ml. data-avaruudet eri sektoreille.

(Euroopan komissio

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/european-data-strategy_fi)

Lainsäädäntö - Oikeus ja keinot hyötyä datasta – yritysten oma data

Oikeus hyötyä datasta

Muuttuva digilainsäädäntö tuo viljelijälle uudenlaisia oikeuksia ja samalla vastuita dataansa liittyen.

- Tärkeää tietää, mikä data on maatilayrityksen 'omaa dataa' eli dataa, johon on hallintaoikeus. Esim. IoT-laitteiden raaka-datan maatilayrittäjällä on hallintaoikeus.
- On tärkeää palveluja käyttöön ottaessa sopia tarkkaa muodostuvan datan hallinta- ja käyttöoikeuksista.
- Mitä dataa koneet ja laitteet ylipäänsä tuottavat/keräävät, missä muodossa? (jatkohyödynnysmahdollisuus)

Keinot hyötyä datasta

- Data-avaruudet mahdollistajana
  - tarvittavat tekniset datayhteydet oman ja muiden käyttöön luvittaman tiedon yhdistelyyn datasuvereniteetin hengen mukaisesti
  - Turvallinen ja kontrolloitu oman datan hyödyntäminen omaan käyttöön eri palveluissa (analyysit, automaatio, laskelmat) sekä yhteistyössä verkostojen kanssa. Avointen datalähteiden hyödyntäminen ja muiden minulle kyseiseen tarkoitukseen luvitettujen datalähteiden hyödyntäminen.

Uusi digitaalinen toimintaympäristö

- Dataekosysteemit, joilla oma hallinto kehittämässä ja turvaamassa luottamusympäristön ylläpitoa
- Reilun datatalouden sääntökirja auttamassa dataekosysteemien synnyttämistä
  - Teknologia
  - Liiketoiminta
  - Lainsäädäntö
  - Etiikka

Oma ja meidän data tuottamaan

- Datasta hyötyä yhdistelemällä sitä tiedoksi monella tavalla – data ei kulu käytössä, datan yhdistely tiedoksi lisää sen arvoa (mikä data on haluttua ja hyödyllistä)
- Tuottajaorganisaatioiden ja niiden jäsenyritysten kannalta yhteinen (ja vain tämän ryhmän) tilannetieto ja ennusteet organisaation yhteiseen käyttöön luvitetulla datalla
- Esimerkiksi satoennusteet ja tilannetieto toteumasta (reaaliajassa) kasvilajikkeittain ja laaduittain; kovat ja pehmeät laadut.
- Markkina- ja hintaennusteet

Tuottajat dataekosysteemin ohjaamoon

Jaana Sinipuro, Data Space Europe Oy

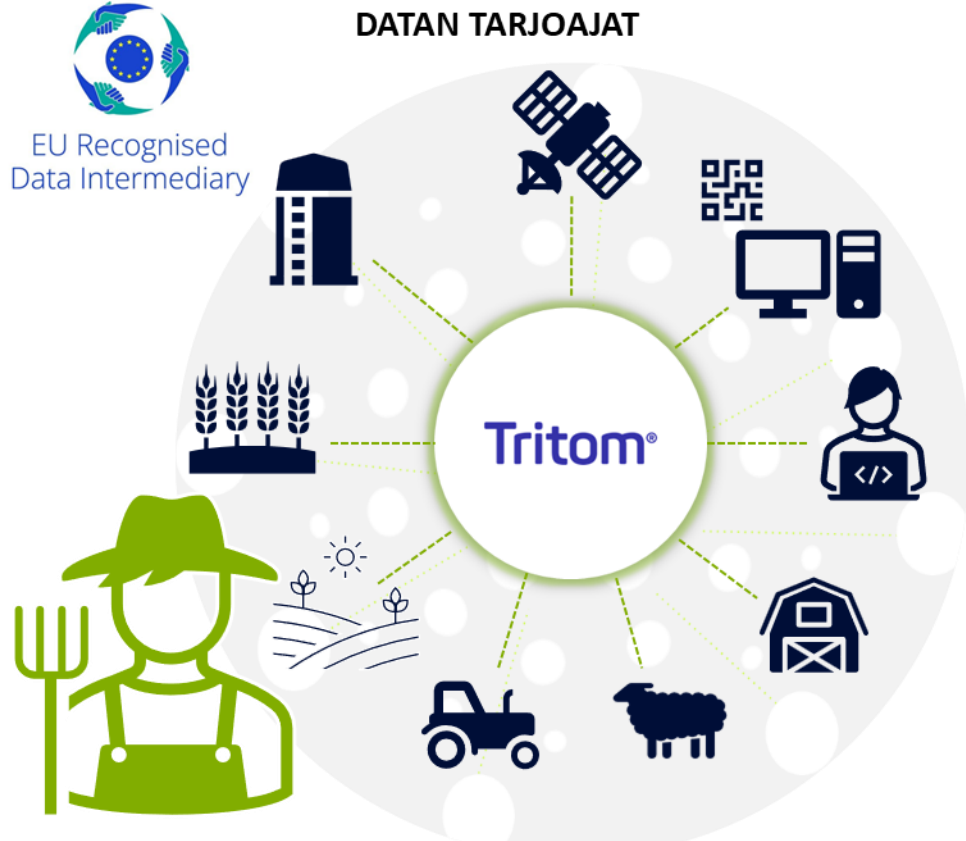
Alkutuotannon dataekosysteemi

Perustamis- sopimus

Datapohjaisten palveluiden ja datan markkinapaikka

Liittymis- sopimus

Alkutuotannon dataa hyödyntävät asiakkaat

ALKU-
TUOTANNON
DATA-
EKOSYSTEEMIN
OHJAUSRYHMÄ

DATAN HYÖDYNTÄJÄT

Datan ja palveluiden
markkinapaikka

TIEDON LOPPUKÄYTTÄJÄT

DataSpace Europe

Yhteistyökumppanit

DATAPELLON UUDISRAIVAAJAT – OHJELMA ON ALKUSYSÄYS REILUN DATATALOUDEN MUKAISELLE TOIMINTAMALLILLE

Miten huomioida yhteisöllinen datanhallinta ja arvolupaukset tuottajaorganisaatiossa

Pasi Suomi, Luke

Datastrategia ja sen lainsäädäntö - Oikeus ja keinot hyötyä datasta

Uusi digitaalinen toimintaympäristö – Oma ja meidän data tuottamaan

Tuottajaorganisaatio

- Liiketoiminnan kehitys
  - Eritasoiset arvolupaukset
- Tilannekuva
  - Suunnittelu
  - Tuotanto
  - Myynti
- Data-avaruuden palveluiden hyödyntäminen

Palveluiden dataekosysteemi

- Tuottaa jäsenilleen kilpailukykyä ja -etua
- Ohjausryhmässä tuottajaorganisaation edustus
- Datan käyttö, luvitukset ja säännöt
- Ekosysteemin sisäisten resurssien hyödyntäminen

Datastrategia ja sen lainsäädäntö -> Uusi digitaalinen toimintaympäristö

Tuottajaorganisaatio

- Liiketoiminnan kehitys
  - Eritasoiset arvolupaukset
- Tilannekuva
  - Suunnittelu
  - Tuotanto
  - Myynti
- Data-avaruuden palveluiden hyödyntäminen

Datastrategia ja sen lainsäädäntö -> Uusi digitaalinen toimintaympäristö

Tuottajaorganisaatio

- Liiketoiminnan kehitys
  - Eritasoiset arvolupaukset
- Tilannekuva
  - Suunnittelu
  - Tuotanto
  - Myynti
- Data-avaruuden palveluiden hyödyntäminen

Palveluiden dataekosysteemi

- Tuottaa jäsenilleen kilpailukykyä ja -etua
- Ohjausryhmässä tuottajaorganisaation edustus
- Datan käyttö, luvitukset ja säännöt
- Ekosysteemin sisäisten resurssien hyödyntäminen

Käytännönläheinen sanoitus!

Tämähän koskettaa myös minua ja luo mahdollisuuden olla mukana
Konkretiaa tuottajaorganisaatioiden viestintään tuottajille

Tuottajan näkökulma?

Datastrategia ja sen lainsäädäntö -> Uusi digitaalinen toimintaympäristö

Yhteinen hyöty:

- Tuottajien sitoutuminen
- Tuottajaorganisaation liiketoimintaosaamien

Tuottajaorganisaatio

- Liiketoiminnan kehitys
  - Eritasoiset arvolupaukset
- Tilannekuva
  - Suunnittelu
  - Tuotanto
  - Myynti
- Data-avaruuden palveluiden hyödyntäminen

Palveluiden dataekosysteemi

- Tuottaa jäsenilleen kilpailukykyä ja -etua
- Ohjausryhmässä tuottajaorganisaation edustus
- Datan käyttö, luvitukset ja säännöt
- Ekosysteemin sisäisten resurssien hyödyntäminen

Yhteenveto

Maatalouden datatalouden
lainsäädäntöä ja sen merkitys

Data-avaruus ja dataekosysteemit –
miten datan välitys ja luvitus vaikuttavat
maatalouden dataekosysteemeihin.

Kuinka hyödyntää luvitettua dataa
ennusteiden tekemisessä,
päätöksenteossa ja
kannattavuusjohtamisessa.

MAATALOUDEN
DATATALOUS

"Datapellon Uudisraivaajat" –ohjelma
uuden omaisuuserän ja tuotantotekijän,
datan, haltuunottoon.

Tuottajaorganisaatioiden roolista datan
jäljitettävyyden edistäjinä ja datan
haltijuuden vahvistajina.

Mitä datan yhteiskäyttö tarkoittaa ja
miten se vauhdittaa yhteistyötä

DATAPELLON
UUDISRAIVAAJAT

Liiketoimintamallien kehittäminen ja
eritasoiset arvolupaukset,
dataosuuskuntien rooli

Yhteisöllinen datan hallinta miten
tuottajaorganisaatiot voivat kehittää
yhteisöllistä datanhallintaa.

Mitä toimenpiteitä tarvitaan
arvolupausten toteuttamiseen.

ANSAINNAMALLIT

